

ВИКОРИСТАННЯ УСТАЛЕНИХ ГРАМАТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ В ТЕКСТАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СТИЛЮ

Москальов Д. П.

Сучасна японська мова має ряд стилістичних різновидностей, що характеризуються переважним використанням тих чи інших лексичних чи граматичних засобів. Не вдаючись в подробиці, можна вказати на нейтрально-ввічливий, чемно-ввічливий стиль, стилі усного просторіччя, науково-технічний, газетно-інформаційний стиль та літературно-художній стиль японської мови. Усталені граматичні конструкції (УГК) використовуються в текстах всіх стилів японської мови.

Оскільки в світовій японістиці немає такого терміна, як усталена граматична конструкція, а поняття це використовується лише в радянських наукових джерелах, і позиції різних авторів щодо явищ, які об'єднуються під цим поняттям, досить відрізняються, видається необхідним зробити спробу дати йому визначення. Під усталеними граматичними конструкціями ми розуміємо слова (які повністю чи частково позбавлені свого лексичного значення), граматичні показники та зв'язки, що об'єднуються в звороти (конструкції) та являють собою допоміжну частину складеного присудку, але як правило не можуть бути самостійним присудком, маючи усталений і спаяний склад, при цьому не перетворюючись в усталене словосполучення, оскільки мають чітке положення в реченні, тобто регулярно використовуються після певних форм частин мови, які є смисловою частиною присудку і, застосовуючись наряду зі способами, надають реченню ту чи іншу модальну забарвленість.

Текстам японських ЗМІ притаманний ряд явищ, що вказують на приналежність їх саме до інформаційного стилю. Серед іншого, це стосується і усталених граматичних конструкцій. По-перше, звертає на себе увагу те, що, здебільшого, використовуються ті з них, які вказують на чужу мову, тобто, коли йдеться про висловлювання чи думку від третьої особи, або на безособові форми висловлювання, тобто, коли невідомий адресат мовлення. Часто використовуються УГК, що мають значення пояснення якогось факту чи причини.

Однак окрім конструкцій, що використовуються і в текстах інших стилів, існують такі УГК, які притаманні лише інформаційному стилю. Зустрічаються й такі, що в текстах ЗМІ набувають іншого значення, відмінного від того, яке використовується, наприклад, в художніх творах.

Конструкція *to suru* та її форми використовується в текстах різних стилів і є однією з найбільш вживаних конструкцій в інформаційних повідомленнях. Однак зрозуміти значення УГК *to shiteimasu*, що використовується в інформаційному стилі, спираючись на радянські (і сучасні) чи японські посібники, досить складно.

В японських учбових посібниках, як правило, дається пояснення конструкції *to suru*, як наприклад в “*Dictionary of intermediate Japanese grammar*”, де вказується, що *to suru* це “*a phrase indicating that s.o. assumes s.t.*” – тобто “фраза”, яка вказує, що хтось припускає щось [Makino, Tsutsui 1996, 518]. Наприклад, *ondo wa ittei (da) to suru* – “припустимо (будемо вважати), що температура незмінна”. Там же вказується, що *to suru* використовується, коли йдеться про сенсорний чи психологічний досвід. *Nihongo no shiken ga omotta yori yoku dekita no de hottosita* – “я зітхнув з полегшенням, бо склав екзамен з японської краще, ніж очікував” [Makino, Tsutsui 1996, 524]. В іншому довіднику – об’ємному (можливо, найбільш об’ємному) словнику з японської граматики японською мовою “Бункей дзітен”, що розрахований на тих, хто вивчає мову, на викладачів японської, а також на “всіх, хто цікавиться японською мовою” [Бункей дзітен 1998, *ii*], містяться словникові статті із значеннями, що наводилися вище, але окрім цього вказується, що *to suru* використовується в “новинах та законодавчих положеннях” і є “формальним виразом” із значенням “розцінювати”, “вважати”, “передбачати”. *Ima no houritsu dewa fuufu wa dochiraka iprou no sei wo erabanakerebanaranai to sareteiru* – “згідно з законом (закон передбачає, що), подружжя повинно обрати прізвище чоловіка або дружини” [Бункей дзітен 1998, 341]. Не дивлячись на те, що в словниковій статті говориться про інформаційний стиль, тим не менш, керуючись поясненнями словника “Бункей дзітен”, досить важко розкрити сутність використання даної конструкції в реальних журналістських статтях. Справа в тому, що, по-перше, в інформаційних текстах, як правило, зустрічається саме форма *to shiteimasu* як кінцева частина складеного присудку, або серединна форма *to shite*. По-друге, значення, що наводяться в довідниках не

завжди розкривають зміст висловлювання, де використовується УГК *to shiteimasu*, хоча інколи наведене значення “вважати” може передати загальний зміст висловлювання і, в першу чергу, коли конструкція стоїть в формі пасиву, як в наведеному вище прикладі. *Konouchi kokuhouni siteisare “kyomizunobutai” de shirareru genzai no hondou wa, 17seiki ni okita kasai de ittan shyoushitsu shita atoni saikensaretamono to sareteimasu* – “вважається, що національний скарб – головний храм, відомий як «Поміст Кьомідзу», був відбудований після пожежі в 17 столітті” [NHK, 21.06].

Приклад з художнього твору, де УГК *to shiteimasu* означає “вважати”.

Tsumari, donna koto wo tokui to shiteiru no kashira – “Ну, скажімо, що в тебе краще всього виходить? (Що ти вважаєш своєю сильною стороною)” [Мураками 2001, 36].

І. Шкловський вказує, що *to suru* здебільшого використовується в письмовому мовленні – науковому, публіцистичному тощо. “При проведенні научных исследований в любой сфере деятельности, во время анализа политической или экономической ситуации и во многих других случаях стандартной практикой является выдвижение гипотез, временных условных допущений и предположений, действующих лишь на период, когда они необходимы, например, для доказательства какого-то научного или иного рода тезиса, теории и т.п. В русском языке для этой цели используются выражения типа: будем считать, что...; пусть...; считается, что...; полагают, что... и т.п. А, например, в английском языке для этой цели используются глаголы *let, assume, suppose* и некоторые другие...” [Шкловский 2005, 405]. Автор, таким чином, говорить про значення, які наводяться в японських джерелах. Численні приклади, наведені автором, свідчать, що конструкція в формі *to suru* використовується, коли йдеться про припущення, висунення гіпотези (“будемо вважати”), але форма *to shiteimasu* має вже значення “вказувати”, “вважати” [Шкловский 2005, 406–413]. Тобто конструкції з різними формами дієслова *suru* мають дещо різне значення.

Аналіз інформаційних текстів показав, що поряд з використанням *to shiteimasu* в значенні “припущення” та подекуди доречним значенням “вважати”, здебільшого ця конструкція використовується, коли йдеться про передачу чужих слів чи думки. Тобто автор, використовуючи УГК *to shiteimasu* відсилає читача

(слухача) до джерела повідомлення, причому, іноді джерело взагалі не називається, або фігурує в тексті вище і походження повідомлення зрозуміло з контексту.

Наприклад, *Kono nakade kitachyousen wa, amerika seifu no sochi nitsuite "kouteitekina sochi to hyoukashi kanngai suru" to shiteimasu* – “в ньому [зверненні], стосовно заходів Америки, Північна Корея заявила, що «вітає позитивні заходи і готова йти назустріч»” [NHK, 27.06]. В наведеному прикладі *kitachyousen wa ... to shiteimasu* відповідає “Північна Корея заявила”. Таким чином, *to shiteimasu* – це слова автора, вони відносяться до всього речення. Значення може змінюватися відповідно до контексту.

Senmonka wa konnkai no jisinn no dansou wa, kakounimo kurikaeshi jishin wo okoshita katsudansou datta tomirareru to shiteimasu – вчені вважають, що останній землетрус, який спричинив зсув, повторювався декілька разів в минулому, внаслідок чого тут виявляється активний розлом [NHK, 5.07].

Найбільш прийнятний варіант перекладу в даному випадку “вчені вважають”, але акцент за допомогою *to shiteimasu* робиться, скоріше, на повідомленні, а не на припущенні вчених. Те, що конструкція *to shiteimasu* вказує на джерело, видно з наступного приклада, де нівелюється значення “вважати”, “припускати”.

Nourinsuisanshyo niyorimasu to, ... 2baini fuyasu koto wo mezashitai to shiteimasu – “в Міністерстві сільського, лісного та водного господарства говорять, що мають намір підвищити показники в два рази”. Тобто – “Згідно з заявою Міністерства” чи “Як повідомили в Міністерстві” [NHK, 4.07].

Shyusaishagawa wa, seuru dakede oyouso 50 mannin no sanku wo mikondeiru to shiteimasu – “За словами організаторів, вони очікували, що тільки в Сеулі зберуться 50 тисяч чоловік” [NHK, 5.07]. На цьому прикладі видно, що присудок *mikondeiru to shiteimasu* відноситься до підмета “організатори” двояким чином: “організатори очікували” і “організатори повідомили”. Це речення можна розділити на два: “Організатори очікували, що зберуться 50 тисяч” та “Сказали організатори”. Таким чином, *to shiteimasu* характеризує все речення з точки зору автора, він передає інформацію, чужі слова, і знімає з себе відповідальність за вірогідність повідомлення.

Джерело повідомлення може оформлюватися в реченні зворотом *ni yorimasu to* – “згідно з”, але часто стоїть лише показник *wa* чи *ga*, або ж *dewa*, як в наступному прикладі.

JR dewa 2ken no rakugaki no kanrensei wa wakaranai to shiteimasu ga... – “представники компанії JR говорять, що не знають, чи існує зв’язок між двома випадками написів [на вагонах], але...” [NHK, 1.07].

Seifu wa shinkoku wo ukete amerika ga terosienkokka no siteikaijyo no tetsuzuki ni hairu to shitemo, rachimondai no kaiketsu ni muketa kitachyousen eno hataraki wa kawarazu tsuzukeru koto ni naru to shiteimasu – “як стало відомо, уряд прийняв рішення продовжувати тиск на Північну Корею у зв’язку з питанням про викрадення людей, не дивлячись на те, що Америка буде робити кроки, щоб викреслити Північну Корею із списку країн, що підтримують тероризм” [NHK, 26. 06]. Тут також видно зв’язок “уряд – прийняв рішення” та “стало відомо – уряд ...”. В цьому реченні to shitemo – умовний сполучник із значенням “навіть якщо [припустити]”, а to shiteimasu вказує на позицію уряду, про яку стало відомо з джерел, конкретизувати які автор або не може, або це зрозуміло з контексту, тобто відомо, що якийсь представник уряду виступив з такою заявою.

З огляду на різноманітне застосування УГК to suru, видається необхідним привести ще один приклад, де зосереджено ряд функцій цієї конструкції, зокрема, видно, що to suru може утворювати умовний сполучник та післяйменник to shite (wa) – “як, в якості”.

Sarani “konkai, kanzen de seikakuna kakukeikaku no shinkoku wo itta” (1) **to shita uede**, “kongomo, kakkoku no gimurikou wo chyushinagara, 6 kakoku kyougū no goui wo rikoushiyeiku” (2) **to shite**, (3) **kitachyousen to shite wa**, hikakuka purosesu wo sarani (4) **susumeru to shite mo**, mazu wa kakkoku no ugoki wo mikiwametai toiu tachiba wo shimeshimashita [NHK, 27.06].

Зупинимось лише на поясненні to suru: 1. to shita uede “заявила, а також сказала”; 2. to shite – “заявила”; 3. kitachyousen to shite wa – “а що стосується Північної Кореї”; 4. susumeru to shite mo – “навіть, якщо продовжуватимуть”.

Таким чином, конструкція to shiteimasu у складі складеного присудку має широке розповсюдження в текстах інформаційного стилю та використовується, коли необхідно зробити посилання на джерело інформації (здебільшого, йдеться про організацію, структуру або текст чи засідання, і в таких випадках неможливо послатися на конкретну людину) і може перекладатися різноманітними

засобами: “за словами”, “згідно з”, “за даними”, “як повідомили”, “за інформацією, даними”, “як стало відомо”, “вважають” тощо. Подекуди ця конструкція взагалі не потребує перекладу (як наприклад, “уряд буде підвищувати...”), оскільки зрозуміло, що повідомлення – не плід уяви автора, той, хто сприймає інформацію одразу співвідносить повідомлення із джерелом.

Необхідно відмітити, що *to suru* є недостатньою конструкцією, *suru* тут тільки допоміжне, формальне слово, а дієслово, що вказує на те, яким саме чином було передано повідомлення, в конструкції відсутнє. Тому японські журналісти називають *to suru* (а саме в формі *to shiteimasu*) “безвідповідальним” зворотом [TV-asahi]. Це пояснюється необхідністю економії засобів. Однак, коли треба вказати, як саме суб’єкт передав інформацію, автор використовує відповідні дієслова: *to kyouchyou shiteimasu* – “наголосив”, *to kyoujyutsu shiteimasu* – “заявив” або *to hanashiteimasu* – “сказав”. Наприклад, *kore ni tsuite keishichyou wa, “ninisousa no dankai dewa genkai ga atta” to hanashiteimasu* – “в поліції з цього приводу сказали, що огляд тоді проводився лише вибірково” [NHK, 13.06].

Якщо конструкція має вигляд *to shiteimasu* і знаходиться в кінці речення або займає положення серединного присудку (*to shite*), вона передає значення передачі повідомлення, приклади якого наводилися вище. Наявність таких форм допомагає відрізнити це значення від значення припущення, оскільки в цьому випадку використовуються форми *to suru*, *to shimasu*, *to shiyou*. Коли ж *to suru* займає означальну позицію, втрачаючи предикативність, швидше всього, йдеться також про передачу повідомлення. Наприклад: *nihonkinengakkai wa “... jidouhanbaiki no secchijitai wo yameru beki da” to suru kenkai wo happyoshimashita* – “асоціація по боротьбі з курінням висловила з приводу того, що «необхідно відмовитися від встановлення автоматів [що продають цигарки]»”. Буквально: “висловили власну точку зору, яку ми щойно навели”. Справедливість такого розуміння підтверджується реченням, наведеним далі в тексті статті, що майже буквально повторює попереднє речення, але цитата Асоціації завершується присудком *to hanashiteimasu* – “сказали” [NHK, 1.07].

Для повноти викладу необхідно вказати ще на одне значення *to suru*, а саме – “намагатися щось зробити” у складі УГК *you to shiteimasu*. *Muuu wa sore wo yameyou to shita* – “Мюу спробувала зупинити [її]” [Муракамі 2001, 176].

Для передачі інформації широко використовується також конструкція *to iu koto desu*.

Koreniyotte, sutabakusude hataraku oyoso 12 000 hito ni eikyō ga deru to iu koto desu – “внаслідок цього, як повідомляється, постраждають 12 000 чоловік, які працюють в мережі «Старбакс»» [TBS, 2.07]. Однак ця конструкція не відноситься до суб’єкта, вираженого підметом, а несе безособове значення “як стало відомо” тощо.

Katouyougishya to mirareru otokko wa, pasukonshyoppu no jyūgyouin ni “keisatsukan wa dokoni iru noka” nado to kiita to iu koto desu – “стало відомо, що підозрюваний Като задавав різні запитання продавцю в магазині комп’ютерів на кшталт: «А де тут поліція?»» [NHK, 14.07].

Дана конструкція може вживатися разом з *to shiteimasu* (часто в розгорнутому вигляді), коли в реченні необхідно вказати на різні джерела повідомлення.

Shirabe ni taishite, Hoshishimayougishya wa “jyousei wo heya ni tsurekonda ato soto ga sawagi ni nari, roka ni deta tokoro, keisatsukan to hachiawase ninari, sasushikanai to omotta. Jyousei wo shinpaishitakatta” to kyōjyutsu shiteiru to iu koto desu – “за даними розслідування, підозрюваний Хосісіма сказав: «Коли я зтягнув дівчину в кімнату, то почув галас ззовні, а вийшовши в коридор, зіткнувся з поліцейським, тому мені нічого не лишалося, як вбити її»» [NHK, 13.06].

В цьому прикладі *to iu koto desu* відноситься до даних розслідування (“розслідування показало”), а *to kyōjyutsu shiteiru* – до підозрюваного (“заявив підозрюваний”).

І наступне речення цього ж тексту: *Sara ni, setsudanshita itai wa “danbouruhako ni irui to isshyouni kakushitari, reizoko no nakani iretari shiteita” to setsumei shiteiru to iu koto desu* – “а потім, як пояснив підозрюваний, розрізавши її тіло «частину сховав серед одягу в шафі, частину засунув в холодильник»» [NHK, 13.06]. Так само, *to iu koto desu* тут – “як стало відомо”, а *to setsumei shiteiru* (“пояснив”) – посилання на слова підозрюваного, його цитата.

І далі *to iu koto desu* відноситься – вже тільки до джерела інформації. *Keishichyou niyourimasu to, 2 nichi ato niwa danbouruhako no nakamo mita to iu koto desuga, irui no ueni atta itai niwa ki ga tsukanakatta to iu koto desu* – “в поліції повідомили, що 2 дні потому проводився обшук, але у шафі частин тіла не було виявлено” [NHK, 13.06].

Важливим засобом передачі інформації є конструкція *koto ga waka*, яка також є частиною складеного присудку і має значення “як стало відомо” тощо.

Chikaku no kouban no kiroku kara, Okadayougishya wa ototoshi natsu goro, tera no keidaide mudande senkou wo uri, teragawa kara chyuui wo uketeita koto ga wakarimashita – “за матеріалами поліції стало відомо, що підозрюваний Окада позаминулого року на підвір’ї монастиря без дозволу продавав пахучі палички, і служители зробили йому попередження про незаконність його діяльності” [NHK, 13.07].

Shirabe ni taishi, tera no bouhan kamera ni utsutteita otoko no eizou ga Okadayougishya to yoku niteiru koto mo wakatta to iu koto desu – “за даними розслідування, чоловік на плівці камери спостереження монастиря дуже схожий на підозрюваного Окаду” [NHK, 13.07].

Говорячи про специфічні засоби, що притаманні текстам інформаційного стилю, необхідно зупинитись і на конструкції *koto ni suru*. Практично всі джерела (як японського, так і західного, та й радянського походження) вказують, що конструкція *koto ni suru* виражає значення рішучості виконати дію, а в залежності від форми дієслова *suru*, змінюються нюанси цього значення.

Так, І. В. Головнин зазначає, що конструкція *koto ni suru* виражає рішучість виконати дію. В формі *koto ni suru*, конструкція означає майбутню дію, більш-менш твердо визначену тим, хто говорить, при чому рішення приймається в момент повідомлення про цю дію.

Kore kara yoku benkyou suru koto ni shimasu – тепер буду добре вчитися.

Форма *koto ni shita* вказує, що рішення виконати дію прийнято до моменту повідомлення. *Ryokou wa natsu suru koto ni shita* – подорожувати вирішив літом.

Форма *koto ni shiteiru* має значення “иметь обыкновение”, взяти за правило виконувати дану дію в теперішньому. *Mainichi kanji wo kaku koto ni shiteimasu* – взяв за правило кожен день писати ієрогліфи [Головнин 1997, 99].

В словнику граматики японської мови авторів Сейїті Макіно та Мітіко Цуцуй даній конструкції присвячена стаття, в якій об’єднані її модифікації, а саме: *koto ni shita*, *koto ni shiyou*, *koto ni shiteiru* [Makino, Tsutsui 1994, 204]. Загальне значення конструк-

ції: “вольове рішення виконати дію”. Далі наводяться характерні приклади.

Watashi ha kaisha wo yameru koto ni shita – “я вирішив кинути фірму”.

Kyouto made basu de iku koto ni shimashyou – “давай поїдемо до Кіото на автобусі”.

Watashi wa niku wo amari tabenai koto ni shiteiru – “я взяв за правило не вживати в їжу багато м’яса”.

В довіднику “Бункей Дзітен” міститься три словникові статті.

“Koto ni suru” – вирішити щось зробити.

“Koto ni shiteiru” – взяти за правило щось робити.

І одна стаття, присвячена Koto ni shiteiru, перед яким має стояти дієслово в минулому часі або іменник чи прикметник із зв’язкою, і використовується, коли йдеться про намір зробити вигляд, що подія, обставина, факт насправді не мали місця. Daitouryo wa sugoburu kenkou da toiu kotonishite okubekida – треба зробити вигляд, що президент прекрасно почувається.

Sono hanashi wa kikanakatta koto ni shimashyo – “будемо вважати, що ти не чув цієї розмови” [Бункей дзітен 1998, 120].

Якщо звернутися до художніх творів, то дійсно, найчастіше koto ni suru використовується в значенні “вирішити”, а koto ni shiteiru – взяти за правило, мати звичку.

В романі “Закоханий Супутник” Харукі Муракамі ці конструкції вжиті декілька разів і використовуються саме в цих значеннях.

Demo Myuu to ikichigai ni naritakunakattanode, mou shibaraku gamannshite kono kafe de matteiru koto ni shita – “однак я не хотів розминутися з Мюу, тому вирішив ще трохи потерпіти і почекати її в цій кав’ярні” [Муракамі 2001, 137].

Tomoare Myuu wa Sumire no pajama wo nugaseru koto ni shita – “все одно Мюу вирішила зняти з Суміре піжаму” [Муракамі 2001, 177].

Досить цікавий приклад в романі з конструкцією koto ni shiteimasu.

Asa no jyuuji yori mae no denshya niwa noranai koto ni shiteirushi ... – “раніше десятої я в електричку не сідаю” [Муракамі 2001, 37]. Тобто “веду такий спосіб життя, це моя звичка”.

Втім, аналіз текстів сучасних ЗМІ показує, що дана конструкція може мати не тільки вищевказані значення. Більше того, саме ці значення майже не вживаються в таких текстах. Хоча koto ni

suru в формі koto ni shiteimasu одна з найвживаніших конструкцій, порівняно з іншими усталеними граматичними конструкціями з модальним значенням.

Конкретні приклади дають змогу уточнити значення конструкції koto ni shiteimasu. По-перше, ця конструкція вживається в ЗМІ тільки в формі koto ni shiteimasu, і тільки в формі shiteimasu, і використовується, як правило, з дієсловами “починати”, “продовжувати”, “збільшувати”, “розслідувати”, “вивчати”, “вирішувати” та ін.

Fukuda souridaijin wa, rokkagogo, amerika no busshyo daitouryou to kaidansuru koto ni shiteimasu – шостого числа в другій половині дня прем’єр-міністр Фукуда проведе зустріч з американським президентом [NHK, 6.07].

В даному випадку загальне значення конструкції koto ni suru – “приймати рішення” також мається на увазі, але основна увага приділяється самій події, що має відбутися. Прем’єр-міністр не прийняв рішення зустрітися, він має такий намір, це запланована подія. Вона має відбутися в майбутньому часі, про це свідчить те, що повідомлення з’явилося в 5 годин ранку шостого числа, а зустріч призначена на другу половину дня.

В наступному прикладі також не можна застосувати “взяти за правило, зробити звичкою” – значення, яке, зазвичай, застосовується до koto ni shiteimasu.

Mata Nissan jidoushya wa, sengetsugejyun kara amerika no koujyo de pikkuapputorakku ya tamokuteki supotsushya nado oogatashya no seisan wo hanbun herashiteori, kongo, kouchyouna chyugatashya no seisan wo fuyasu koto ni shiteimasu – компанія “Ніссан” в кінці минулого місяця скоротила вдвічі виробництво “пікапів” та багатофункціональних спортивних машин, що виготовлялись на американських заводах, і тепер планує збільшити випуск середньогабаритних автомобілів, які користуються значним попитом [NHK, 4.07].

Зрозуміло, що це рішення компанії, інакше інформація не з’явилась би в новинах. Однак koto ni shiteimasu в даному випадку вказує скоріше на намір, аніж на прийняте рішення про збільшення випуску. Це також план компанії.

Іноді значення “прийняти рішення” буває взагалі недоречним.

Keisatsu wa samitto kikanchyu genjyuuna keibi wo tsuzukeru koto ni shiteimasu – поліція збирається (буде) і далі застосовувати жорсткі заходи впродовж проведення самміту [NHK, 6.07].

Fukuda souridaijin wa, busshyo daitouryou to kitachyousenmondai wo megutte iken wo kawasaku koto ni shiteimasu – прем'єр-міністр Японії та президент США обмінюються поглядами щодо проблеми, пов'язаної з Північною Кореєю [NHK, 6.07].

... itai ga mitsukatta genbafukin kara fukusu no mouhatsu ga mitsukari, keisatsu wa, hannin ni tsunagaru kanousei mo aru to mite DNA kantei wo okonatte shiraberu koto ni shiteimasu – не виключено, що волосся, знайдене біля місця, де знаходився труп, може належати вбивці, тому поліція збирається встановити його походження, зробивши аналіз ДНК [NHK, 7.06].

NASA dewa, kongo, enbun ga mazatteirukadouka nado, sono seibun wo kuwasaku bunseki suru koto ni shiteimasu – тепер НАСА досліджуватиме структуру речовини, щоб встановити, чи входить, серед всього іншого, в її склад сіль [NHK, 21.06].

В останніх двох прикладах не може йти мова про рішення, а лише про намір, чи навіть закономірні дії, оскільки це, власне, робота цих організацій – поліції та НАСА.

Таким чином, конструкція koto ni shiteimasu, окрім значення “взяти за правило”, може означати також намір виконати дію. З одного боку, koto ni shiteimasu вказує, що діяч має намір чи планує виконати дію, а з іншого – часто йдеться про дії, коли суб'єкт не стоїть перед вибором, приймати чи не приймати рішення. Як правило, рішення вже за нього прийняте, а в силу його становища, йому лишається тільки послідовно виконувати закономірні дії. І це значення, в першу чергу, властиве текстам інформаційного характеру.

Вищенаведеними конструкціями не вичерпується запас мовних засобів, що використовуються в інформаційному стилі японської мови, але зупинитись на них видалось необхідним, оскільки це найбільш характерні вирази, за допомогою яких здійснюється передача повідомлення.

ЛІТЕРАТУРА

Головнин И. В. Учебник японского языка для продолжающих. “Лингва”, 1997.

Шкловский И. Г. Практический синтаксис японского языка. Харьков, 2005.

Нихонго. Бункей дзітен. “Куросіо”, 1998.

Харуки Мураками. Супутоніку но койбіто. Токіо, 2001.

Makino S., Tsutsui M. A Dictionary of Basic Japanese Grammar. Tokyo, 1994.

Makino S., Tsutsui M. A Dictionary of Intermediate Japanese Grammar. Tokyo, 1996.

http://www.tv-asahi.co.jp/announcer/nihongo/labo/lab_007/body.html

<http://www.nhk.or.jp/>

<http://news.tbs.co.jp/>

<http://www.yomiuri.co.jp/>